

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Apel public privind bugetul justiției în anul 2011

Cibotaru Mihaela · Friday, March 4th, 2011

Organizațiile semnatare ale prezentului Apel își exprimă îngrijorarea în legătură cu randamentul redus al eforturilor reale de reformare a justiției și resursele insuficiente alocate în acest sens de autoritățile politice ale statului în bugetul pentru anul 2011.

La baza acestor îngrijorări stau următoarele constatări:

1. Actualul Guvern și Parlamentul Republicii Moldova și-au asumat reforme substanțiale în domeniul justiției, care implică inevitabil cheltuieli importante, suplimentarea considerabilă a resurselor financiare alocate justiției fiind o prioritate prevăzută în Programul de Guvernare.

2. Proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2011 a fost prezentat de către Ministerul Finanțelor spre examinare Guvernului și urmează a fi aprobat de către Guvern în cel mai apropiat timp. Conform proiectului, publicat pe pagina web a Ministerului Finanțelor, cheltuielile alocate pentru instanțele judecătorești constituie 159,200 mii lei, față de 131,500 mii lei prevăzută în Legea bugetului de stat pentru anul 2010 (cheltuielile reale în urma executării bugetului diferă). Astfel, cheltuielile pentru toate instanțele judecătorești din țară (53 la număr), programate pentru anul 2011, sînt cu 21% mai mari decît cele prevăzute pentru anul 2010.

3. Legislația Republicii Moldova reglementează distinct procedura de estimare și alocare a cheltuielilor pentru înființarea justiției. Potrivit art.121 al Constituției, resursele financiare ale instanțelor judecătorești sînt aprobate de Parlament și sînt incluse în bugetul de stat, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii (a se vedea și art.22 al Legii privind organizarea judecătorească). Acest mecanism a fost pus în aplicare în anul 2008, prin Hotărîrea Parlamentului nr.183-XVI din 10.07.2008, dar nu a mai fost respectat la elaborarea bugetelor pentru anii 2009-2010, deși Consiliul Superior al Magistraturii a făcut propunerile corespunzătoare Parlamentului.

4. Pentru anul 2011, Consiliul Superior al Magistraturii a estimat și aprobat proiectele bugetelor curților de apel și ale judecătoriilor, în sumă de 170442,8 mii lei (Hotărîrea CSM nr. 358/23 din 23.07.2010). Această sumă include doar cheltuielile elementare ale instanțelor judecătorești și nu iau în calcul bugetul Curții Supreme de Justiție și nici eventualele reforme. Totuși, demersul Consiliului Superior al Magistraturii nu a fost examinat de Parlament, iar suma inclusă de Ministerul Finanțelor în proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2011 este cu 19% mai mică decît cheltuielile elementare solicitate de Consiliul Superior al Magistraturii. În același timp, pentru anul 2011, numai veniturile preconizate a fi acumulate în buget de la taxa de stat pentru cauzele examinate în instanțele judecătorești sînt de 90,000 mii lei, adică, de 57% din suma totală

alocat? pentru instan?ele judec?tore?ti.

5. Reforma justi?iei constituie o prioritate major? a actualei guvern?ri, care s-a angajat s? asigure schimb?ri calitative în domeniu ?i s? redea încrederea în justi?ie, îns? aceste schimb?ri nu vor fi posibile f?r? investi?ii publice considerabile. Cu regret, constat?m c? declara?iile politice nu sînt sus?inute cu eforturi administrative ?i investi?ii financiare pe m?sur?, iar aceast? abordare nu va contribui la schimbarea esen?ial? a situa?iei.

Pentru a preveni efectele negative, în contextul examin?rii proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2011, facem apel c?tre Guvernul ?i Parlamentul Republicii Moldova, îndemnînd aceste autorit??i ale statului, s?:

- reevalueze necesit??ile financiare reale pentru justi?ie ?i s? majoreze considerabil cuantumul mijloacelor alocate, începînd cu anul curent, inclusiv prin indicarea suportului financiar extern preconizat sau posibil pentru a acoperi anumite cheltuieli;
- instituie garan?ii legislative de finan?are adecvat? a justi?iei;
- depun? eforturi sporite pentru implementarea prioritar? a Concep?iei privind finan?area sistemului judec?toresc;
- colaboreze cu Consiliul Superior al Magistraturii la aprobarea surselor alocate pentru func?ionarea instan?elor judec?tore?ti ?i s? ?in? cont de estim?rile pentru func?ionarea adecvat? a tuturor instan?elor, punînd accent pe asigurarea transparen?ei ?i publicit??ii proceselor;
- înceap? implementarea reformelor prin promovarea m?surilor care nu necesit? modific?ri legislative serioase (suplimentarea num?rului de judec?tori, instituirea func?iilor de asisten?i ai judec?torilor ?i procurorilor);
- propun? de urgen?? revizuirea sistemului de remunerare a judec?torilor, procurorilor, grefierilor ?i altor salaria?i publici implica?i în procesul de înf?ptuire a justi?iei, determinînd stabilitate ?i o perspectiv? clar? a evolu?iilor în domeniu;
- contribuie la asigurarea activit??ii eficiente a Consiliului Superior al Magistraturii (sediu, dotare tehnico-material?, salarizare corespunz?toare a personalului CSM).

Examinarea ?i promovarea proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2011 constituie o prim? oportunitate eficient? pentru demonstrarea seriozit??ii ?i voin?ei politice de promovare a reformelor în justi?ie ?i ratarea acestei oportunit??i va men?ine starea de lucruri în faz? de stagnare, care demult trebuie dep??it?.

* * *

Persoane de contact:

Corneliu GURIN, ADEPT

Vladislav GRIBINCEA, Centrul de Resurse Juridice din Moldova

This entry was posted on Friday, March 4th, 2011 at 11:28 am and is filed under [Nout??i](#)

You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.